

Barnet i centrum - opfølgningsdag, d. 28.4.2015
Emotionel relatering og modtagelse
Ole Henrik Hansen

Bog - udkommer i
Danmark, Norge og
Sverige til efteråret

Den refleksive praktiker

- Ideer og nye tiltag kommer »nedefra«
- Grundforskning er undersøgelser, der skaber ny viden, ikke ny praksis - fx kernefysik
- Anvendt forskning der undersøger nye anvendelser af grundforskning - fx atombomben

Forandringsprocesser

- Forandringsprocesser i praksis og ny viden skabes i problemløsning i det levede liv
- Ikke adskilt fra praksis
- Sker i dynamiske processer i dialogen mellem teori og praksis

Teoriernes død

- Teorier har den ulempe, at de gør alt udenfor teorierne usynligt eller ugyldigt:

Det vi kan se i horisonten, er det, der bliver synligt for den teori vi anskuer verden igennem. Resten er usynligt. Men det er der selvom teorierne ikke blotlægger det.

Teorier har desuden den ulempe, at de er teorier. Omvendt kategoriserer de det vi ikke ved i systemer, der gør at vi kan forklare uforklarlige fænomener.

Målet er at indfange den 0 årige, den 1 årige den 2 årige

Forudsætning 1

Barnets udvikling sker i relationen - fx

- Evnen til empati udvikles i relationen med et empatisk menneske, der responderer relevant og i nu'et
- Evnen til opmærksomhed og nærvær, udvikles ved at møde empati og nærvær
- Evnen til sprog udvikles ved at imitere et indlevende menneske

Forudsætning 2

Modtagelsen af barnet starter i kernerelateringsfasen og fuldføres i den intersubjektive fase

- Det er emotioner der knytter os sammen
- Barnet har forskellige forudsætninger, alt efter dets funktionsniveau

Forudsætning 3

Forældre har et sæt af vinduer, der skal findes inden barnet giver slip

- Barnet går langt for at undgå, at mor og far bliver kede af det

Forudsætning 4

Barnet tilpasser sig ALT - det er pædagogikkens opgave at kvalificere tilpasningen

Forudsætning 5

ALT i dette laboratorium måtte tage udgangspunkt i barnets mentale og fysiske udvikling

- 0-3 års pædagogik, må vi indregne barnets biologiske, psykologiske forskelligheder
- Men også udviklingen i dets kulturelle læringspotentiale
- Og dets individuelle tilknytningsmønster

Forudsætning 6

Hændelser der regulerer følelserne af tilknytning, fysisk nærhed og tryghed, er oplevelser skabt i fællesskab:

- At putte sig ind til eller lægge sig op ad en varm krop og blive omfavnet
- At se en anden i øjnene og blive set på; holde fast på en anden og blive holdt fast –
- Disse former for selv-oplevelser sammen med en anden hører til de allermest sociale af vore oplevelser
- De kan aldrig forekomme, medmindre de udløses eller opretholdes af en andens handling eller tilstedeværelse

Forudsætning 7

Barnet har et medfødt potentiale til at drage slutninger om mentale tilstande hos en selv og andre

- At forstå andres (og ens egen) mentale tilstand og ud fra den andens handlinger.
- En evne, der adskiller os fra alle andre dyr

Mål

- At udvikle praksisformer, der rummer alle forudsætninger
- At finde ud af hvilke menneskelige kvaliteter, den gode 0-3 års omsorgsgiver rummer

Den autentiske omsorgsgiver

- Både omsorgsgiver og barn næres af samhørigheden
- Rammen er absolut emotionel intensitet, hvor omsorgsgiveren justerer læringen og de delte emotioner i intimitetszone med en pulserende (rytmisk) intensitetskontur
- Samspillet er drevet af en optagethed af det, den anden er optaget af - en dialektisk proces

At dele intentionalitet

1. Absolut emotionel og intentionel intensitet. Intensitetsniveauet (den relationelle puls) i omsorgsgiverens adfærd skal være det samme som barnets.
2. Intensitetskontur, der sker en matchning af intensitetsforandringer over tid mellem barn og omsorgsgiver. Dette er når der er tale om delt intentionalitet – i en proces.
3. Temporal takt, der er en fælles tidspuls. Dette er forudsætningen for delt intentionalitet, og fordrer at omsorgsgiveren har fuld opmærksomhed i nuet, på barnet – her er nuet en pointe.
4. Rytme, der er en matchning af et pulsmønster med særlige betoning. Dette fordrer opmærksomhed på proprioception og exteroception.
5. Varighed, adfærdens temporale udstrækning er ens. Omsorgsgiveren bliver i processen